

TĒ 31 CHIUⁿ PHENG-TÒA-HÁK

Pheng-tò-a-hák m̄-sī tùi chheh lái óh. Khàn-hō tiòh ka-kī tâng chhiú lái chhi-khòⁿ, sí-siông liân-sip, chiah òe hiáu-tit. Tī chit chiuⁿ-lái beh ēng tô kap kúi-kù-òe lái chí-bêng sím-mih hoat-tō, thang pák pheng-tò-a.

Pheng-tò-a ê kó-tōaⁿ, khah iàu-kín-ê sī:

1. Pheng-tò-a-thâu ê bé.
2. Pheng-tò-a-bé ê bé-liu.
3. Pheng-tò-a-lái-bīn pêng.
4. Pheng-tò-a-gōa-bīn pêng (tē 304 tô).

Beh hun-piat chhiú chêng-bīn kap āu-bīn, í-kip lái-bīn, gōa-bīn, tiòh khòⁿ tē 305, 306 tô.

Pêng-siông chòe pheng-tò-a ê mih sī se-iūⁿ-pò (*calion*), nī-pò (*flannel*), mī-se (*gauze*).

Pêng-siông teh ēng ê pheng-tò-a sī kóng-tò-a; kiò-chòe kóng-tò-a ín-ūi ēng pheng-tò-a-pò chit tiâu thián-khui kóng chiaⁿ-chòe chhin-chhiūⁿ íⁿ-íⁿ ê tâng ê khoán-sit.

Teh-beh ēng ê pò, tiòh tãi-seng thiah-khui i ê chit-piⁿ; āu-lái ài ēng lōa-tng, lōa-khoah, chiah thiah-khí-lái. Thiah-khui ê sòⁿ-thâu, m̄-thang lâu-teh, tiòh chhòng hō i chòe-cháⁿ. Nā bōe thang thiah-khui, tiòh ēng ka-to lái ka.

Kóng-tò-a ê chhùn-chhioh: Lūn kàu kóng-tò-a ê chhùn-chhioh, m̄-nā chit hāng, ū-sī ēng 18 chhioh, á-sī 36 chhioh tng; hit ê khoah chiū-sī chit chhùn chì lāk chhùn. Nā tīⁿ gín-á-ê, hit ê tng, khoah, kok chit pòⁿ chiū kàu-giáh.

TĪⁿ TŌA-LĀNG KÍG-TŌA Ê CHHŪN-CHHIŌH

	Pō-ūi.	Khoah.	Tng.
1.	Tī ⁿ chng-thâu-á..... (90cm.)	7 hun (2cm.)	3 chhioh
2.	Tī ⁿ khàm chng-thâu-á-bé..... (1 meter 35 cm.)	7 hun (2cm.)	4½ chhioh
3.	Tī ⁿ tōa-thâu-bú (sūi-hēng)..... (2 meter 25cm.)	7 hun (2cm.)	7½ chhioh
4.	Tī ⁿ lóng-chóng ê chng-thâu-á..... (3 meter 60cm.)	7 hun (2cm.)	1 tng 2 chhioh
5.	Tī ⁿ chêng-phok kap chhiú..... (3 meter 60cm.)	2 chhùn (6cm.)	1 tng 2 chhioh
6.	Tī ⁿ siông-phok, tiú-koan-chat chì keng-thâu..... (5 meter 40cm.)	2 chhùn (6cm.)	1 tng 8 chhioh
7.	Tī ⁿ tiú-koan-chat..... (3 meter 60cm.)	2 chhùn (6cm.)	1 tng 2 chhioh
8.	Tī ⁿ tiū-sūi-hēng tī keng-thâu..... (7 meter 20cm.)	3 chhùn (9cm.)	2 tng 4 chhioh
9.	Tī ⁿ só-kut Wood-sī ê hoat..... (meter.)	3 chhùn (9cm.)	4 tng (12 meter.)
10.	Tī ⁿ nng khùn tò-hóan tī ⁿ thâu-khak.....	2 chhùn (6cm.)	3 tng (9 meter)
11.	Tī ⁿ chit liáp leng-pông..... (7 meter 20cm.)	3 chhùn (9cm.)	2 tng 4 chhioh
12.	Tī ⁿ nng-liáp leng-pông..... (14 meter 40cm.)	3 chhùn (9cm.)	4 tng 8 chhioh
13.	Tī ⁿ kha..... (5 meter 40cm.)	2½ chhùn (7.5cm.)	1 tng 8 chhioh
14.	Tī ⁿ tōa-thúi..... (7 meter 20cm.)	3 chhùn (9cm.)	2 tng 4 chhioh
15.	Tī ⁿ kha-āu-tī ⁿ ..... (3 meter 60cm.)	2½ chhùn (7.5cm.)	1 tng 2 chhioh
16.	Tī ⁿ tiū-sūi-hēng tī chit pêng kái-pi ⁿ ..... (7 meter 20cm.)	3 chhùn (9cm.)	2 tng 4 chhioh
17.	Tī ⁿ tiū-sūi-hēng tī lióng pêng kái-pi ⁿ ..... (14 meter 40cm.)	3 chhùn (9cm.)	4 tng 8 chhioh

18. Tíⁿ pak-tó... .. 5 chhùn (15cm.)... .. 2 tng 4 chhioh (7 meter 20cm.)

Téng-bīn-ê sī tī-khài pēng-kun sng chiàu Jit-pún chhùn-chhioh.

Kng-hoat: Hit ê pò thiah-khui liáu, kng-hoat ũ nng khoán, chiong chhiú kng, á-sī ēng ki-khì lái kng (tē 307 tô). Tē 308 tô ũ piáu-bēng koh chit khoán ê kng-hoat. Kng kng-tòa ê sī, tiòh kng pīⁿ-pīⁿ koh ân; sòaⁿ-thâu m̄-thang lâu-teh, tiòh tū-khì. Kng liáu tiòh ēng pín-chiam pín ân, á-sī ēng chit tiâu ê chit-pīⁿ lái pak hō i bōe **thōaⁿ-khui**.

Pheng-tòa ê chok-iōng, tē it iàu-kín-ê, sī hō pau-siong-liâu kap hù-bók bōe sóa-ūi, òe tiàm tī só ài seng-khu-nih ê só-chāi; koh chit hāng sī ēng ap-lèk lái teh hō i ân, chhin-chhiūⁿ i-tī chhut-huih.

Pheng-tòa-hák ê kui-kú:

1. Pheng-tòa tiòh chhòng hō i tiâu.
2. Ēng pheng-tòa lái tíⁿ, tiòh thàn chit ê sè-bīn: tui ē-bīn kha á-sī chhiú tíⁿ kàu téng-bīn ê tōa-thúi, á-sī keng-thâu; tui lái-bīn kàu gōa-bīn, keng-kè sù-chi ê thâu-chēng-bīn.
3. Pheng-tòa ê tiuⁿ-lát (張力, *tension*, chiū-sī lēng kap ân) tiòh pīⁿ-pīⁿ.
4. Teh tíⁿ ê sī, pheng-tòa chòe chit-ē tiòh kan-ta thōaⁿ 2 chhùn nā-tiāⁿ, ná-tíⁿ ná-thōaⁿ.
5. Teh tíⁿ ê sī, tiòh khiā tī pīⁿ-lāng ê bīn-thâu-chēng.
6. Beh khí tíⁿ ê sī, pheng-tòa ê lái-bīn pēng tiòh òng chiūⁿ téng-bīn (tē 309 tô).
7. Tíⁿ pheng-tòa ê sī, nā chiap-sòa lái tíⁿ, hit ê tē jī lìn, tiòh khàm téng-bīn chēng lìn 3 hūn ê 2 hūn, tiòh lâu 3 hūn ê chit hūn (tē 310 tô).
8. Ták lín ê pīⁿ-á tiòh lóng pīⁿ-hēng, iā hit ê tiū-sūi-hēng, tiòh tit-tit sòa khah-óa tī sù-chi ê gōa-bīn pēng.
9. Nā tíⁿ sù-chi tiòh tíⁿ kàu bé-liu, chhin-chhiūⁿ tíⁿ chhiú, nā bōe tíⁿ chng-thâu-á, kiám-chhái chhiú òe chéng. Nā hō i hoat chéng, hit ê chéng òe hō hit tiâu pheng-tòa ná-ân, ná-ân ná-chéng, ná-chéng chiū ná-ân, ũ saⁿ kan-siáp tī-teh. Hit-tiáp pheng-tòa nā bōe pàng khah lēng, hit ki chhiú òe pīⁿ chhiⁿ-lām-sek, ná-σ, lō-bé òe sí-khì. Só-í pak chōan-pō chiū hó. Chóng-sī chng-thâu-á bé-liu, nā bōe siū-siong, m̄-thang am-teh. Chit-ê sī in-ūi nā khòaⁿ chng-thâu-á bé-liu ê un-tō, kap sek, òe chai pheng-tòa òe siuⁿ ân á bōe.
10. Tíⁿ liáu, pheng-tòa tiòh chhòng hō tiâu, ēng pín-chiam kiát, á-sī chiong pheng-tòa-thâu thiah-khui lái kat hō tiâu.
11. Pheng-tòa teh tháu ê sī, tháu-khí-lái ê pheng-tòa, tiòh lák tī chhiú-nih, m̄-thang siuⁿ tng hō i tui-lòh. (tē 311 tô).

Phah-kat ũ nng hāng ê hoat; chit hāng sī kiò-chòe hong-kat (方結, *reff knot*, *square knot*), koh chit hāng sī sip-jī-kat (十字結, *granny knot*). Chit hō sip-jī-kat Eng-gú kiò-chòe kong-má-kat, ì-sù si lâu-lāng bōe-hiáu chòe, só-í kiò án-ni; chit hō khòai-khòai tháu, khàn-hō m̄-thang ēng (tē 312, 313 tô).

Phah hong-kat ê hoat-tō, tiòh chiàu ē-bīn: Chiong pheng-tòa siang-chhiú kok thèh chit thâu; chiong siang-chhiú ê tōa-thâu tháh tī chiàⁿ-chhiú tōa ê téng-bīn, sòa óan tī ē-bīn, chiah hóan-chhiú; chiah koh chiong chiàⁿ-chhiú ê tōa-thâu, tháh tī tò-chhiú tōa-thâu ê téng-bīn, chiah óan-jíp chòe chit-ê kat, tiòh hō i ân, (tē 314, 315 tô). Chit ê hong-kat pí sip-jī-kat khah òe tiâu, khàn-hō beh tháu iū-gōan sī bōe oh-tit.

Tíⁿ pheng-tòa pau-hâm ũ saⁿ khoán:

1. Lê-hēng-tíⁿ-hoat (螺旋纏法, *Spiral bandage*): Chit ê hoat-tō, sī ēng pheng-tòa tíⁿ chit lìn, koh tíⁿ chit lìn chhin-chhiūⁿ tī tē 316 tô.
2. Sūi-hēng-tíⁿ-hoat (穗形纏法, *Spica bandage*): Kiò-chòe chit ê mīa, in-ūi tíⁿ liáu, i ê khoán-sit sī sió-khóa chhin-chhiūⁿ tiū-sūi-hēng. Teh tíⁿ ê hoat-tō, sī chhin-chhiūⁿ Se-kok 8-jī ê hēng-chōng. Nā tíⁿ koan-chat, sí-siōng ēng chit ê hoat-tō.
3. Lê-hēng-hóan-tíⁿ-hoat, (螺旋反纏法, *Spiral reversed bandage*): Ēng chit ê hoat-tō, chiū-sī pau-siong-liâu khah-chōe, á-sī kha chhiú ũn-ũn-á khah tōa, chhin-chhiūⁿ teh tíⁿ tui kha keng-kòe kha-tó, tiòh ēng chit ê lê-hēng-hóan-tíⁿ-hoat. Se-kok 8-jī ê téng-bīn pòⁿ kap ē-bīn pòⁿ sī pīⁿ-pīⁿ, chóng-sī sūi-hēng-tíⁿ-hoat ê 8-jī téng-bīn hit pòⁿ pí ē-bīn-ê, sī khah tōa-ê.

Lê-hêng-hóan-tíⁿ-hoat sī chiàu kì tī ē-tóe: Chiong bô teh tíⁿ ê chhiú ê tōa-thâu-bú, chhih tī í-keng tíⁿ ê pheng-tòa, lō-bé hit lìn, pheng-tòa tiòh koh thòaⁿ 2 chhùn, tiòh pàng khah lēng (tē 317 tô). Thèh pheng-tòa ê chhiú tiòh sió-khóa kiáh kôaiⁿ, péng kè óa seng-khu chit bīn (tē 318, 319 tô) chiah koh tíⁿ. Tiòh án-ni chiàu lê-hêng-hóan-tíⁿ-hoat chiap-sòa tíⁿ kàu chhiú á-sī kha tíⁿ bēng-pék.

Pheng-tòa tíⁿ chng-thâu-á ê hoat. (*Bandage of finger*):

Thèh chit khùn chhit hun khoa, 3 chhih tng ê pheng-tòa, khí tíⁿ tī jiâu-óaⁿ-koan-chat ê chēng-bīn, pheng-tòa-bé tiòh liōng 6 chhùn tng, hō i tui-lòh (tē 320 tô); [koh chit-ê hoat chiū-sī chiàu téng-bīn, koh ke tíⁿ chit lìn, hō pheng-tòa khah chāi, chóng-sī chit lìn m-thang ân (tē 321 tô)]. Pheng-tòa tiòh thòaⁿ kè gōa-bīn pēng, tíⁿ tui chhiú-pôaⁿ, kàu hit ki beh tíⁿ ê chng-thâu-á ê thâu chat (tē 320 tô), chiah tíⁿ chit lìn kàu chng-kah ê pòⁿ-gòat (tē 322 tô). Tī chit só-chāi, chiàu lê-hêng-tíⁿ-hoat tíⁿ chit lìn, chng-kah m-thang khàm bát. Tui chia chiap-sòa tíⁿ kàu chng-thâu-á ê thâu-chat; teh tíⁿ ê sī pheng-tòa tiòh khàm chēng lìn 3 hūn ê 2 hūn, iā lâu 3 hūn ê chit hūn (tē 323 tô). Tíⁿ kàu chng-thâu-á ê thâu-chat, pheng-tòa tiòh tíⁿ kè chhiú-pôaⁿ kàu chhih-kut-bé ê só-chāi, kè jiâu-óaⁿ-koan-chat ê lāi-bīn pēng (tē 324 tô) koh chiàu lê-hêng ê hoat, tíⁿ chit lìn, chiah chiong liōng-teh hit 6 chhùn lāi saⁿ-kat tī jiâu-óaⁿ-koan-chat ê āu-bīn pēng (tē 325 tô).

Siat-sú beh tíⁿ 2,3 ki chng-thâu-á, tiòh seng tíⁿ tī óa bé-cháiⁿ ê chng-thâu-á (tē 326 tô).

Pheng-tòa tíⁿ khàm chng-thâu-á-bé ê hoat (*Bandage to cover top of finger*):

Thèh chit khùn chhit hun khoa, 4½ chhih tng ê pheng-tòa, khí tíⁿ tī jiâu-óaⁿ-koan-chat chēng-bīn, pheng-tòa-bé tiòh liōng 6 chhùn tng, hō i tui-lòh, (tē 327 tô). Pheng-tòa tiòh thòaⁿ kè gōa-bīn pēng tui chhiú-pôaⁿ kàu hit ki beh tíⁿ ê chng-thâu-á, kàu tiong-chat kap thâu-chat tiong-ng ê koan-chat hit bák (tē 327 tô); pheng-tòa tiòh tui chia khàm bé-liu, koh tò-tng khàm chng-thâu-á ê chēng-bīn (tē 328 tô). Tī chia tiòh ngòeh hō i tiâu, chiong pheng-tòa seh jip nng ki chng-thâu-á ê tiong-ng hit bīn, iū-gōan ngòeh hō i tiâu (tē 329 tô), tui chia koh khàm kàu bé-liu (tē 330 tô); chiah koh khàm hit-pēng kàu gōan-ūi (tē 331 tô); chiah tíⁿ chit lìn, lāi hō só ngòeh-teh ê só-chāi òe tiâu (tē 332 tô); taⁿ pheng-tòa tiòh koh tíⁿ chit lìn, kàu chng-thâu-á-bé, tī chia koh tíⁿ chit lìn, lāi pau chēng só khàm-ê, chiah chiap-sòa chiàu lê-hêng-tíⁿ-hoat tíⁿ kàu chng-thâu-á ê thâu-chat, ták lìn tiòh khàm chēng lìn 3 hūn ê 2 hūn. Nā kàu chia tiòh chhòng chhin-chhiūⁿ tē 324, 325 tô í-keng kóng-khí-ê phah chit-ê kat hō i tiâu (tē 333 tô).

Pheng-tòa lê-hêng-hóan-tíⁿ chng-thâu-á ê hoat (*Reversed spiral bandage of finger*):

Nā pau-siong-liâu khah-chōe, ēng chit ê hoat-tō khah hó. Pheng-tòa tíⁿ khí chhin-chhiūⁿ tē 320, 322 tô í-keng kóng-khí-ê; tī chng-kah ê pòⁿ-gòat tiòh chiàu lê-hêng ê hoat tíⁿ chit lìn, chng-kah m-thang khàm bát. Tui chia tiòh chiàu lê-hêng-hóan-tíⁿ-hoat tíⁿ khí, chit ki chhiú thèh pheng-tòa, hit ki tōa-thâu-bú chhih tī í-keng tíⁿ ê pheng-tòa, lō-bé hit lìn (tē 334 tô), pheng-tòa tiòh koh thòaⁿ 2 chhùn, tiòh pàng khah lēng, thèh pheng-tòa péng-kè óa lí pún-sin ê seng-khu chit bīn (tē 335 tô), tui chia chiàu lê-hêng-tíⁿ-hoat chiap-sòa tíⁿ kàu chng-thâu-á ê thâu-chat. Tī chia chiàu lê-hêng-tíⁿ-hoat tíⁿ chit lìn. Nā kàu chia tiòh chhòng hō i tiâu, chhin-chhiūⁿ tē 324, 325 tô í-keng kóng khí-ê; tē 336 tô sī chit ê hoat-tō í-keng bēng-pék ê khoán-sit, (chng-thâu-á bé-liu bô khàm-bát).

Pheng-tòa sūi-hêng tíⁿ tōa-thâu-bú ê hoat (*Spica bandage of thumb*):

Nā beh khàm tōa-thâu-bú ê bah, tiòh ēng chit ê hoat-tō. Thèh chit khùn chhit hun khoa, 7½ chhih tng ê pheng-tòa, khí tíⁿ tī jiâu-óaⁿ-koan-chat ê chēng-bīn, pheng-tòa-bé tiòh liōng 6 chhùn tng, chòe tíⁿ liáu beh kat tiâu ê lō-ēng (tē 337 tô). [Ū lāng chiàu téng-bīn, koh ke tíⁿ chit lìn tī jiâu-óaⁿ-koan-chat, hō pheng-tòa òe tiâu.] Pheng-tòa tiòh thòaⁿ kè gōa-bīn kè tōa-thâu-bú (tē 338 tô) kàu lī chng-kah pòⁿ chhùn ê hng, tī-hia chiàu lê-hêng tíⁿ chit lìn (tē 338 tô 3); thèh pheng-tòa kè tōa-thâu-bú ê āu-bīn, kàu jiâu-óaⁿ-koan-chat ê lāi-bīn pēng, kè chēng-bīn pēng, koh tíⁿ chit lìn kè tōa-thâu-bú, (tē 340 tô 5). Tiòh chiàu án-ni Se-kok 8-jī hēng kàu tōa-thâu-bú lóng khàm, ták lìn tiòh khàm chēng lìn 3 hūn ê 2 hūn. Tē 341 tô sī chit hō pheng-tòa-hoat í-keng bēng-pék. Tiòh chhòng hō i tiâu, chhin-chhiūⁿ tē 324, 325 tô í-keng kóng-khí-ê.

Pheng-tòa tíⁿ chhiú ê hoat (*Bandage of hand*):

Thèh chit khùn nng chhùn khoa, chit tng tng ê pheng-tòa, khí tíⁿ tī jiâu-óaⁿ-koan-chat ê chēng-bīn. Thèh tui jiâu-óaⁿ-koan-chat ê gōa-bīn-piⁿ keng-kè chhiú-pôaⁿ, kàu bé-cháiⁿ chng-kah ê pòⁿ-gòat; tui hia tíⁿ kè chng-thâu-á chēng-bīn kàu kí-cháiⁿ ê gōa-bīn pēng, chhiú-chiúⁿ-nih tiòh hē tām-pòh mī-hoe; pheng-tòa chiap-sòa tíⁿ kè chng-thâu-á ê āu-bīn kàu bé-cháiⁿ (tē 342 tô 2). Tiòh koh tíⁿ chit lìn kè chhiú-chiúⁿ kàu kí-cháiⁿ ê gōa-bīn, chit lìn tiòh

khàm chêng lìn 3 hūn ê 2 hūn, tiòh chhun 3 hūn ê chít hūn bô khàm. Taⁿ chiong pheng-tòa tīⁿ kè chhiú-pôaⁿ, kàu jiâu-óaⁿ-koan-chat ê lâi-bīn pêng (tē 343 tô 3); tùi chia kè jiâu-óaⁿ-koan-chat ê chêng-bīn, kàu tōa-thâu-bú ê tióng-ng; tùi hia kè chhiú-pôaⁿ kàu bé-cháiⁿ (tē 344 tô 4); chít-ê sī thâu chít-ê Se-kok 8-jī hêng-chōng. Tiòh chiàu chít ê 8-jī hêng-chōng chiap-sòa tīⁿ n̄ng saⁿ lìn, kàu chhiú í-keng khàm bêng-pék. Tīⁿ ê sī tiòh sòe-jī hō hiah ê tiū-sūi-hêng, tú-tú tī chhiú-pôaⁿ ê tióng-ng. Lō-bé tiòh chiàu lê-hêng ê tīⁿ-hoat, chiong chít lìn tīⁿ jiâu-óaⁿ-koan-chat, chia h an-jiân-pín-chiam kã i kiát hō tiâu (tē 345 tô).

Pheng-tòa tīⁿ chêng-phok ê hoat (*Bandage of the forearm*):

Pheng-tòa tīⁿ chêng-phok ê sī, sī khah hó tiòh seng chiàu Se-kok 8-jī hêng tīⁿ n̄ng lìn. Thèh chít khùn 2 chhùn khoah, 12 chhiòh tng ê pheng-tòa, khí tīⁿ tī jiâu-óaⁿ-koan-chat ê chêng-bīn. Thèh chiūⁿ tùi jiâu-óaⁿ-koan-chat ê gōa-bīn-piⁿ, keng-kè chhiú-pôaⁿ, kàu bé-cháiⁿ ê thâu-chat (tē 346 tô 1); tùi chia tīⁿ kè chhiú-chiúⁿ (tāi-seng ēng tām-pòh mī-hoe hē tī chhiú-chiúⁿ-nih); thèh pheng-tòa tùi kí-cháiⁿ ê thâu-chat tīⁿ kè chhiú-pôaⁿ, kàu jiâu-óaⁿ-koan-chat ê lâi-bīn pêng, (tē 346 tô 2); chít ê 8-jī hêng tiòh tīⁿ koh chít lìn, chít lìn tiòh khàm chêng lìn 3 hūn ê 2 hūn (tē 347 tô 3,4), chia h chiàu lê-hêng-tīⁿ-hoat tīⁿ chít lìn kè jiâu-óaⁿ-koan-chat (tē 347 tô 5). Tùi chia tiòh chiàu lê-hêng-tīⁿ-hoat, tīⁿ n̄ng saⁿ lìn, ták lìn tiòh khàm chêng lìn 3 hūn ê 2 hūn. Chhiú-tó nã khah tōa, tiòh chiàu lê-hêng-hóan-tīⁿ-hoat lâi tīⁿ (tē 348 tô 8). Chít ê hoat-tō tī 437 bīn ū siōng-sè kóng. Tiòh án-ni chiap-sòa lâi tīⁿ kàu beh kàu tiú-koan-chat (*elbow*), chia h chiàu lê-hêng-tīⁿ-hoat tīⁿ chít lìn, chiū ēng an-jiân-pín-chiam kã i kiát. Chêng-phok ê tiū-sūi-hêng tiòh kap chhiú ê tiū-sūi-hêng, tit-tit chít chōa (tē 349, 350 tô).

Pheng-tòa tīⁿ tiú-koan-chat ê hoat-tō (*Bandage of elbow*):

Tiú-koan-chat tiòh kiu-khí-lâi, chia h thèh chít khùn n̄ng chhùn khoah, 12 chhiòh tng ê pheng-tòa, khí tīⁿ tī tiú-koan-chat ê lâi-bīn pêng (tē 351 tô). Chiàu lê-hêng-tīⁿ-hoat tīⁿ n̄ng lìn, kè tiú-koan-chat ê āu-bīn, tú-tú kè hit tè teh phok-chhut-lâi ê kut; tē jī lìn sī tú-tú tī thâu chít lìn ê téng-bīn (tē 352 tô). Tùi chia chiong pheng-tòa tīⁿ khah kôaiⁿ tī tiú-koan-chat, koh chiàu lê-hêng-tīⁿ-hoat tīⁿ chít lìn, chít lìn tiòh khàm chêng n̄ng lìn 3 hūn ê chít hūn (tē 353 tô 3); āu-lâi tīⁿ chít lìn khah kè tiú-koan-chat, chít lìn iú-gōan khàm tē 1, tē 2 lìn ê 3 hūn ê chít hūn (tē 354 tô 4). Nã án-ni tīⁿ hit n̄ng lìn, tē 1, tē 2 tióng-ng hit 3 hūn ê chít hūn bô khàm (tē 354 tô 1-2). Chia h chiong pheng-tòa tīⁿ chiūⁿ kôaiⁿ chít lìn (tē 355 tô 5), tiòh khàm chêng lìn (tē 355 tô 3) 3 hūn ê 2 hūn, chhun 3 hūn ê chít hūn bô khàm; chia h tīⁿ chít lìn tī tiú-koan-chat-ē, iā chít lìn (tē 355 tô 6) tiòh khàm chêng lìn (tē 355 tô 4), 3 hūn ê 2 hūn. Tiòh chiàu chít ê Se-kok 8-jī hêng chiap-sòa tīⁿ tiú-koan-chat, kàu lóng khàm bêng-pék. Lō-bé chiàu lê-hêng tīⁿ chít lìn tī téng-bīn, chia h ēng an-jiân-pín-chiam kã i kiát (tē 356 tô).

Pheng-tòa tīⁿ siōng-phok ê hoat-tō (*Bandage of upper arm*):

Thèh chít khùn n̄ng chhùn á-sī 2½ chhùn khoah ê pheng-tòa, khí tīⁿ tī chhiú-nih ê lâi-bīn pêng, tī tiú-koan-chat ê téng-bīn (tē 357 tô). Chiàu lê-hêng-tīⁿ-hoat tīⁿ chít lìn, chiap-sòa koh chít lìn, chiap-sòa koh chít lìn, chít lìn tiòh khàm chêng lìn 3 hūn ê 2 hūn, chhun 3 hūn ê chít hūn bô khàm. Chhiú nã khah tōa tiòh chiàu lê-hêng-hóan-tīⁿ-hoat (khòaⁿ 437 bīn tē 317, 318 tô). Taⁿ bêng-pék tiòh chiàu lê-hêng-tīⁿ-hoat tīⁿ chít lìn, chia h ēng an-jiân-pín-chiam kã i pín tiâu (tē 358 tô).

Pheng-tòa tīⁿ tiū-sūi-hêng tī keng-thâu ê tīⁿ-hoat (*Spica bandage of shoulder*):

Thèh chít khùn saⁿ chhùn khoah, 2 tng 4 chhiòh tng ê pheng-tòa. Tiòh chiàu lê-hêng-tīⁿ-hoat tīⁿ chít lìn kè chhiú, chít lìn tiòh pí tī siōng-phok ê tióng-ng n̄ng chhùn khah kôaiⁿ (tē 359 tô). Chiong pheng-tòa tīⁿ chiūⁿ óa keng-thâu (tē 360 tô 2), kè pīⁿ-lâng ê ka-chiah-āu, kè hit pêng koh-ē-khang (siang pêng koh-ē-khang-nih, tiòh hē tām-pòh mī-hoe hō pheng-tòa khah bōe hāi-tiòh pīⁿ-lâng); tùi hit pêng koh-ē-khang tīⁿ kè heng-chêng, koh kè chhiú ê thâu-chêng, tī chia chòe thâu chít-ê sūi-hêng tī chhiú ê gōa-bīn pêng (tē 361 tô 3). Tùi chia pheng-tòa tiòh tīⁿ kè thâu chít ki chhiú, tùi gōa-bīn kè āu-bīn, koh kè koh-ē-khang lâi-bīn, chia h tīⁿ chiūⁿ kàu keng-thâu, (tē 362 tô 4). Tiòh chiàu 8-jī hêng chiap-sòa lâi tīⁿ, kàu keng-thâu lóng khàm bêng-pék. Hiah ê lìn tiòh khàm téng-bīn chêng lìn 3 hūn ê 2 hūn, tiòh lâu 3 hūn ê chít hūn. Tē 363 tô sī tùi thâu-chêng lâi khòaⁿ-ê.

Pheng-tòa tīⁿ só-kut *Wood-sī* ê hoat (*Wood's bandage for the clavicle*):

Hit ki chhiú tiòh kiu-khí-lâi hōaⁿ tī hêng-chêng, chhiú ê chng-thâu-á tiòh óa tī bô siū-siong hit pêng ê keng-thâu. Tiòh chiong tōa tè ê mī-hoe, hē siū-siong chít pêng ê koh-ē-khang-nih, iā ēng khah sòe tè hē tī hit pêng koh-ē-khang-nih, kap chhiú-chiúⁿ-ē. Thèh

chit khùn saⁿ chhùn khoah, 4 tng tng ê pheng-tòa, tîⁿ siōng-phok siū-siong hit pêng ê tiú-koan-chat-téng, chiàu lê-hêng-tîⁿ-hoat tîⁿ nng lìn (tê 364 tô). Tùi chia tiòh tîⁿ kè pîⁿ-lâng ê ka-chiah-âu kè pak-tó ê thâu-chêng, kè chêng-phok, tú-tú tī tiú-koan-chat-téng; hit âu-bīn teh phok-chhut-lâi ê kut m̄-thang khàm (tê 365 tô 3-4). Tiòh án-ni tîⁿ koh chit lìn, tú-tú tī chêng lìn ê téng-bīn, tiòh kâ i khàm bát-bát (tê 365 tô 3-4). Tùi chia tiòh koh tîⁿ kè ka-chiah-âu, kè pîⁿ-lâng hit pêng ê koh-ē-khang (tê 366 tô 5) chiap-sòa tîⁿ kè keng-thâu-téng (tê 366 tô 5), chiah lòh khi kè ka-chiah-âu (tê 367 tô 6), kàu siū-siong hit pêng tiú-koan-chat ê ē-bīn (hit ê **chhiú-âu-tiⁿ** m̄-thang khàm); koh tîⁿ chiūⁿ kôaiⁿ kàu siū-siong hit pêng- keng-thâu-téng (tê 368 tô 7). Tùi chia tîⁿ kè ka-chiah-âu, tī ka-chiah-âu ê tiòng-ng, ū sip-jī-hêng (tê 369 tô 8); chiap-sòa tîⁿ kè pak-tó thâu-chêng, kè chêng-phok kàu siū-siong hit pêng; chit-tiáp tiòh khàm chêng lìn 3 hūn ê 2 hūn (tê 370 tô 9). Tiòh án-ni-siⁿ chiap-sòa lâi tîⁿ kè ka-chiah-âu, koh-ē-khang, kè bô siū-siong ê keng-thâu-téng, lòh khi kè ka-chiah-âu, tiú-koan-chat-ē, tîⁿ kè chêng-phok, chiūⁿ siū-siong chit pêng ê keng-thâu-téng, lòh-khi kè ka-chiah-âu, chiah koh tîⁿ kè pak-tó, á-sī heng-chêng. Tiòh án-ni chiap-sòa tîⁿ gō lāk pái. Tiòh ēng an-jiân-pín-chiam kâ i pín tī heng-chêng (tê 371, 372 tô).

Pheng-tòa tîⁿ chit liáp leng-pông ê hoat (*Bandage for the breast*):

Chiong chit khùn saⁿ chhùn khoah, 24 chhiòh tng ê pheng-tòa, kí tîⁿ tī só beh tîⁿ ê leng-pông-ē, iā tîⁿ tùi chit liáp kàu hit liáp bô pîⁿ ê leng-pông (tê 373 tô, beh tîⁿ chiàⁿ-pêng ê leng-pông). Chiah chiàu lê-hêng-tîⁿ-hoat tîⁿ nng lìn, ùi seng-khu tú-tú tī leng-pông-ē, iā tī siāng só-chāi (tê 374 tô 1-2); chit nng lìn sī beh hō pheng-tòa chāi-chāi, bōe sóa-ūi. Tē saⁿ lìn chiong pheng-tòa tîⁿ kè leng-pông-ē, chiah tîⁿ chiūⁿ kè hit pêng ê keng-thâu (tê 374 tô 3). Tùi chia lòh khi kè ka-chiah-âu kàu leng-pông, iā chiap-sòa chiàu lê-hêng-tîⁿ-hoat tîⁿ chit lìn kè seng-khu, chit-tiáp chit lìn tiòh khàm tē 1-2 lìn 3 hūn ê 2 hūn (tê 375 tô 4). Chiah koh tîⁿ chit lìn tī leng-pông-ē tîⁿ chiūⁿ keng-thâu-téng, (tê 376 tô 5), chit lìn tiòh khàm tē 3 lìn 3 hūn ê 2 hūn, pheng-tòa nā óa keng-thâu-téng, chit lìn bōe bián-tit tiòh khàm chêng lìn khah-chōe (tê 376 tô). Koh chiap-sòa tîⁿ kè ka-chiah-âu, kàu leng-pông-ē, chiah chit lìn ùi seng-khu (tê 378 tô 6). Tiòh án-ni chiap-sòa tîⁿ kàu bēng-pèk. Tī heng-chêng ēng an-jiân-pín-chiam pín hō i tiâu, chhin-chhiūⁿ tē 378 tô.

Pheng-tòa tîⁿ nng liáp leng-pông ê hoat:

Tiòh thèh chit khùn 3 chhùn khoah, 4 tng 8 chhiòh tng ê pheng-tòa, chhin-chhiūⁿ téng-bīn tîⁿ nng lìn tī leng-pông-ē. Chiah thàn chit ê sè-bīn : tò-pêng leng-pông-ē tîⁿ chiūⁿ chiàⁿ-pêng keng-thâu-téng, lòh khi kàu tò-pêng leng-pông-ē, chiah chit pòⁿ lìn tîⁿ seng-khu leng-pông-ē, kè ka-chiah-âu, tîⁿ chiūⁿ tò-pêng keng-thâu-téng, lòh khi kè heng-chêng, chiàⁿ-pêng leng-pông-ē, chiap-sòa kè ka-chiah-âu kàu tò-pêng leng-pông-ē, chiah tîⁿ chiūⁿ chiàⁿ-pêng keng-thâu-téng. Án-ni chiap-sòa lâi tîⁿ kàu bēng-pèk. Ēng an-jiân-pín-chiam pín hō i tiâu, chhin-chhiūⁿ téng-bīn í-keng kóng (tê 379 tô).

Peng-tòa tîⁿ tiū-sui-hêng tī âm-kún ê tîⁿ-hoat (*Spica bandage for the neck*):

Âm-kún nā siū-siong, á-sī chhiú-sút tī âm-kún ê só-chāi, ēng chit ê tîⁿ-hoat, hō pau-siong-liâu bōe sóa-ūi. Thèh chit khùn 2 chhùn khoah, 2 tng tng ê pheng-tòa, kí tîⁿ tī keng-thâu-téng (tê 380 tô 1). Kè koh-ē-khang, tîⁿ kè âm-kún chit nng lìn (tê 380 tô 2,3,4). Chiah tîⁿ kè âm-kún (tê 380 tô 5), **hā-gók-ē** bô siū-siong hit pêng hī-á-âu, kè thâu-khak-téng, lòh lâi siū-siong chit pêng hī-á ê chêng-bīn (6); chiah koh chit pái tī hā-gók-ē, bô siū-siong hit-pêng hī-á ê chêng-bīn, kè thâu-khak-téng (8), lòh khi siū-siong chit pêng ê hī-á ê âu-bīn, á-sī hī-á-téng. Chiah koh chit pái tī hā-gók-ē, tîⁿ thâu-khak kàu âu-khok, chiah tîⁿ thâu-hiáh, chiū ēng pín-chiam kâ i pín tiâu. Chhòng chit-ê liáu, tiòh ēng sī gō ki an-jiân-pín-chiam kâ i pín, hō i bōe sóa-ūi (tê 380 tô 9, 10).

Thâu-khak ê tîⁿ-hoat (*Bandage for the head*):

Tē it khòai ê hoat-tō sī hōaiⁿ-hêng tîⁿ tùi âu-khok kè thâu-hiáh. Nā án-ni tîⁿ kiaⁿ-liáu òe sóa-ūi, só-í tiòh koh tîⁿ chit nng lìn tī hā-gók-ē, kè thâu-khak-téng. Tāi-seng chiong an-jiân-pín-chiam pín hit ê hōaiⁿ-hêng hit lìn hō i khah chāi (tê 381 tô 1 jī ê hō sī chí pín-chiam). Tîⁿ kè hā-gók-ē ê sī, kō-put-chiong tiòh ēng lê-hêng-hóan-tîⁿ-hoat chiàu khòⁿ tē 381 tô.

Nng khùn tò-hóan tîⁿ thâu-khak ê hoat-tō (*Capeline bandage for the head*):

Tiòh thèh chit khùn 2 chhùn khoah, 3 tng tng ê pheng-tòa, siang-thâu-bé chòe sim lâi kng óa tiòng-ng (tê 382 tô). Á-sī ēng nng tiâu, kok tiâu 18 chhiòh tng, chiong pheng-tòa pâng-háp, á-sī pín háp chòe chit tiâu (tê 383 tô). Ēng chit ê tîⁿ-hoat, sī beh hō pau-siong-liâu bōe sóa-ūi, á-sī beh í-tī thâu-khak-phê siū-siong ê pîⁿ. Chiong siang chhiú thèh hit tiâu pheng-tòa siang tiâu ê

tòa-thâu, chiều hit tiêu tòa siāng tiong-ng ê só-chāi, hē tī thâu-hiáh-nih (tē 384 tô, tē 395 tô 1). Siang-chhiú siāng-sī thèh tòa tīⁿ tī āu-khok, tī chia siang-tòa ôe phóah siang-chhe (tē 385 tô); tui chit ê ē-bīn hit tiêu tòa sí-siōng kng tui thâu-khak-téng, iā hit tiêu téng-bīn tòa sí-siōng tīⁿ thâu-khak hôaiⁿ-hêng ê só-chāi; tãi-ke saⁿ chiap-sòa, ēng ē-bīn ê tòa (tē 386 tô 2), tui thâu-khak ê āu-khok, chhé hit tiêu hôaiⁿ-hêng-ê, tīⁿ chhut hiáh-á ê thâu-chêng (tē 386 tô 2). Ēng tī téng-bīn hôaiⁿ-hêng ê tòa, hôaiⁿ tīⁿ chhut tī hiáh-nih, koh teh ân tháh tī tīⁿ chhut hiáh chêng ê tòa ê téng-bīn (tē 387 tô 3); koh chiong ē-bīn ê tòa, tui pīⁿ-lâng chiáⁿ-pêng, khàm kè āu-khok; chit lín tiòh khàm chêng lín 3 hūn ê 1 hūn (tē 388 tô 4). Hit tiêu téng-bīn hôaiⁿ-hêng ê tòa, iū-gôan hôaiⁿ tīⁿ jip āu-khok, tī chit só-chāi koh tēng-tháh (tē 395 tô 5), tī chêng-āu-tòa-téng, hō i chát-chát; koh chiong tī ē-bīn ê tòa, tui tò-pêng khàm chhut hiáh-chêng (tē 389 tô 6, tē 395 tô 6), chit lín tiòh khàm kè 2 lín saⁿ hūn ê chit hūn; tē 2 lín tiong-ng saⁿ hūn ê chit hūn, tī thâu-khak-téng bô khàm. Ân-ni chiong siang-thâu chêng-āu kap hôaiⁿ-hêng ê tòa chiap-sòa tīⁿ khàm-bát lóng-chóng ê thâu-khak-phê, khòaⁿ (tē 390 chhi 395 tô). Beh chhòng hō i tiêu, hit tiêu ē-bīn chêng-āu ê tòa, tiòh tīⁿ soah tī thâu-chêng hiáh-piⁿ (tē 393 tô 22) chia hit tiêu téng-bīn hôaiⁿ-hêng ê tòa, koh tīⁿ nng lín, chia ēng pín-chiam pín tiêu (tē 394 tô, 395 tô 23,24).

Si-tiâu-bé pheng-tòa tīⁿ thâu-khak ê hoat:

Thèh chit tiêu tòa 3 chhiòh tng, 6 chhùn khoah, ēng ka-to lāi ka khui, án-ni chiū chiong tòa-thâu, kap tòa-bé kok ū hun chòe nng tiêu, chóng-sī tiong-ng chām 6 chhùn tng bô ka thàu (khòaⁿ tē 396 tô). Tīⁿ-hoat tiòh khòaⁿ tē 397-400 tô.

Pheng-tòa tīⁿ chit lúi bák-chiu ê hoat:

Tãi-seng chiong 2 chhùn khoah, 8 chhiòh tng ê pheng-tòa hē tī chiáⁿ-pêng ê pín-piⁿ (nā tò-lúi tiòh tui-hóan), tīⁿ kè tò-pêng séh chit lín, kok tī siang-pêng hī-á ê téng-bīn; chiap-sòa tīⁿ kè āu-khok, kè chiáⁿ-pêng hī-á-ē, koh kè chhui-phóe, am tī chiáⁿ-pêng ê bák-chiu; chiap-sòa tīⁿ kè phīⁿ-niū, kàu tò-pêng ê hī-á-téng. Nā ài koh chit lín, iū-gôan tīⁿ chiūⁿ kok nng pêng ê hī-á-téng, chia koh tīⁿ lóh chiáⁿ-pêng ê hī-á-ē. Chiàu téng-bīn só kóng, am tī bák-chiu, chia koh tīⁿ chit lín chiūⁿ chiáⁿ-pêng ê hī-á-téng, chia ēng pín-chiam pín-tiâu tī tò-pêng ê pín-piⁿ. Tīⁿ tī thâu-hiáh-nih ták lín tiòh khàm chêng lín tú-hó bát. Hit lín teh tīⁿ kè bák-chiu, iū-gôan ták lín tiòh tú-tú khàm-bát chêng-lín. Nā ū pau-siong-liāu, ták lín beh am bák-chiu tiòh khàm chêng lín 3 hūn ê 2 hūn (tē 401 tô).

Pheng-tòa tīⁿ siang lúi bák-chiu ê hoat:

Tãi-seng chiong 2 chhùn khoah, lák chhiòh tng ê pheng-tòa, hē tī chiáⁿ-pêng ê pín-piⁿ. Hit tiêu pheng-tòa chia tīⁿ lóh khàm tò-pêng ê bák-chiu, kè tò-pêng hī-á-ē, koh kè am-kún-āu, koh kè chiáⁿ-pêng hī-á-ē, kàu chiáⁿ-pêng chhui-phóe, am chiáⁿ-pêng ê bák-chiu; chia tīⁿ chiūⁿ tò-pêng ê pín-piⁿ, kè hī-á-téng, keng-kè āu-khok, teh-tiòh khí-thâu tīⁿ ê tòa; kè chiáⁿ-pêng pín-piⁿ, koh tīⁿ lóh khàm tī tò-pêng ê bák-chiu. Chiap-sòa tīⁿ chiàu chhin-chhiūⁿ téng-bīn só kóng ê sè-bīn, tīⁿ kúi-nā lín, iā ták lín só teh ê ūn, tiòh khàm 3 hūn ê 2 hūn. Iā tiū-sūi-hêng tiòh tú-tú tī phīⁿ-niū ê téng-bīn; tī hiáh-téng koh chiap-sòa tīⁿ 2 lín, chia chiong pín-chiam pín tiêu tī tò-pêng ê pín-piⁿ (tē 402 tô).

Pheng-tòa tīⁿ hā-gók ê hoat (*Bandage for lower jaw*):

Thèh pheng-tòa 15 chhiòh tng, 2 chhùn khoah. Tãi-seng chiong pheng-tòa ê bé-liu, tī tò-pêng ê hī-á-āu, tīⁿ am-kún-āu, āu-khok-ē, kàu chiáⁿ-pêng ê hī-á-āu, tīⁿ chiūⁿ thâu-khak-téng, kàu tò-pêng ê pín-piⁿ, tīⁿ kè tò-pêng chhui-phóe hī-á ê chêng-bīn, kàu hā-gók-ē, koh tīⁿ chiūⁿ chiáⁿ-pêng ê chhui-phóe; sī chiáⁿ-pêng hī-á ê chêng-bīn; koh tīⁿ chiūⁿ thâu-khak-téng, tīⁿ lóh kàu tò-pêng hī-á-āu, tī chia teh-tiòh khí tīⁿ pheng-tòa ê bé-liu; án-ni sī thâu chit ê 8-jī hêng chit lín. Tē jī lín chiap-sòa tīⁿ kè am-kún-āu, chiáⁿ-pêng hī-á-ē, khàm-bát chhui-ē-táu, lāu am-kún-āu; che sī tē jī lín bēng-pék. Tiòh án-ni chiap-sòa tīⁿ kúi-nā lín kàu chheng-chhó. Beh soah ê sī, tòa tiòh tú-tú tī thâu-khak-téng, chia ēng pín-chiam pín tiêu. Nā beh hō i khah tiêu, tiòh ēng an-jîan-pín-chiam pín tiêu tī siang-pêng hī-á-téng hun-chhe ê só-chāi. Koh chit ki tī am-kún-āu; am-kún-āu ê pín-chiam nā siuⁿ tiam, thang ēng sòaⁿ thīⁿ-kè lāi tiò-tiâu (tē 403 tô).

Pheng-tòa tīⁿ kha ê hoat (*Bandage for the leg*):

Thèh chit khùn nng chhùn pòⁿ khoah, 12 chhiòh tng ê pheng-tòa, khí tīⁿ chiok-koan-chat (*ankle*) ê lāi-bīn pêng, kè kha ê chêng-bīn kàu kha-bé-cháiⁿ ê kha-kah (tē 404 tô); tui chia tīⁿ kè kha-chiūⁿ kàu kha tōa-thâu-bú, chiàu lê-hêng-tīⁿ-hoat tīⁿ chit lín, kè kha-pôaⁿ (tē 405 tô 2). Koh chit pái tīⁿ kè kha-chiūⁿ, chit lín tiòh khàm chêng lín 3 hūn ê 2 hūn, kè kha-tōa-thâu-bú, kè kha-pôaⁿ kàu chiok-koan-chat ê gōa-bīn pêng (tē 406 tô 3). Tīⁿ kè chiok-koan-chat ê āu-bīn, kàu

lāi-bīn pêng, tùi chia koh chít pái kè kha-pôaⁿ kàu kha-bé-cháiⁿ, án-ni chiū-sī Se-kok 8-jī hêng (tê 407 tô). tiòh chiap-sòa tīⁿ kàu bêng-pèk, chiah chhòng hō i tiâu, chhin-chhiūⁿ tī tê 408 tô.

Pheng-tòa tīⁿ kha-āu-tiⁿ ê hoat (*Bandage for the heel*):

Thèh chít khùn n̄ng chhùn pò^a khoa^h, 12 chhiòh t̄ng ê pheng-tòa, khí tīⁿ tī kha-āu-tiⁿ ê lāi-bīn pêng (tê 409 tô). chiàu lê-hêng-tīⁿ-hoat tīⁿ n̄ng lìn kè kha-āu-tiⁿ (410 tô 1-2); chiah tīⁿ chít lìn khah kē kha-āu-tiⁿ, chít lìn tiòh khàm chêng 2 lìn 3 hūn ê chít hūn (tê 410 tô 3). Tùi chia chiong pheng-tòa tīⁿ khah kôaiⁿ tī kha-āu-tiⁿ, chiàu lê-hêng-tīⁿ-hoat tīⁿ chít lìn, chít lìn tiòh khàm chêng 1-2 lìn 3 hūn ê chít hūn (tê 411 tô 4). Tùi chia tīⁿ chít lìn khah kē kha-āu-tiⁿ, chít lìn tiòh khàm chêng lìn (3) 3 hūn ê 2 hūn (tê 412 tô). Tiòh án-ni chiap-sòa tīⁿ kàu bêng-pèk. Chhòng hō i tiâu, lô-bé tiòh chiàu lê-hêng tīⁿ-hoat tīⁿ n̄ng lìn, chiah ēng an-jiân-pín-chiam ká i pín. (tê 413 tô)

Pheng-tòa tīⁿ chiok-koan-chat ê hoat (*Bandage for the ankle*):

Thèh chít khùn n̄ng chhùn khoa^h, 8 chhiòh t̄ng ê pheng-tòa, chiàu lê-hêng-tīⁿ-hoat tīⁿ n̄ng lìn, tùi chiok-koan-chat kè (tê 414 tô 1-2); jiân-āu tùi chiok-koan-chat ê lāi-bīn pêng tīⁿ kè kha-pôaⁿ, kàu kha ê gōa-bīn pêng (tê 414 tô 3); chiah kè kha-chiūⁿ kàu kha ê lāi-bīn pêng, chiah koh kè kha-pôaⁿ, kàu chiok-koan-chat ê gōa-bīn-pêng (tê 414 tô 4); án-ni chiū í-keng chiāⁿ chít-ê 8-jī hêng. Taⁿ tiòh chiàu 8-jī hêng, tīⁿ n̄ng saⁿ lìn, kàu chiok-koan-chat khàm bêng-pèk, chiah chiàu lê-hêng-tīⁿ-hoat, tīⁿ chít n̄ng lìn kè kha, tī chiok-koan-chat ê téng-bīn tām-pòh (tê 415 tô). Nā ài khah íong, thâu chít-ê 8-jī hêng chòe liáu, thang koh tīⁿ chít-ê 8-jī hêng, tú-tú tī chêng lìn ê téng-bīn, ká i khàm bát, chiah chiap-sòa chiàu téng-bīn só kóng, tīⁿ kàu bêng-pèk.

Pheng-tòa tīⁿ kha ê hoat (*Bandage for the leg*):

Tīⁿ kha ê sí, khah hó tiòh seng tīⁿ n̄ng saⁿ lìn kè kha kap chiok-koan-chat. Tiòh khè kha tī í-liâu-téng, hō i khah lī-piān. Thèh chít khùn 2½ chhùn khoa^h, 18 chhiòh t̄ng ê pheng-tòa, khí tīⁿ tī chiok-koan-chat ê lāi-bīn pêng. Tīⁿ kè kha-pôaⁿ, kàu kha ê gōa-bīn-piⁿ (tê 416 tô 1), kè kha-chiūⁿ kàu kha ê lāi-bīn pêng; tīⁿ kè kha-pôaⁿ kàu chiok-koan-chat ê gōa-bīn pêng; chiah tùi chiok-koan-chat ê āu-bīn kàu lāi-bīn pêng (tê 416 tô 2). Koh chít pái tīⁿ chít-ê 8-jī hêng, chít lìn tiòh khàm chêng lìn 3 hūn ê 2 hūn (tê 416 tô 3-4), chiah chiàu lê-hêng-tīⁿ-hoat, tùi chiok-koan-chat tīⁿ chít lìn (tê 416 tô 5). Kha nā khah tōa, tiòh chiàu lê-hêng-hóan-tīⁿ-hoat (tê 437 bīn ũ kóng khí), (tê 417 tô 6); chiap-sòa lāi tīⁿ chiūⁿ kàu kha khàm bát, chiah chiàu lê-hêng-tīⁿ-hoat tīⁿ chít lìn, chiū ēng an-jiân-pín-chiam pín hō i tiâu (tê 418 tô).

Pheng-tòa tīⁿ chhek-koan-chat ê hoat (*Bandage for the knee*):

Chhek-koan-chat tiòh kiu-khí-lāi, chiah thèh chít khùn 2½ chhùn khoa^h, chít t̄ng chī t̄ng pò^a t̄ng ê pheng-tòa, khí tīⁿ chhek-koan-chat ê lāi-bīn-pêng (tê 419 tô), chiàu lê-hêng-tīⁿ-hoat, tīⁿ n̄ng lìn kè chhek-kài-kut, chít n̄ng lìn tiòh saⁿ tháh (tê 420 tô 1-2). Tùi chia chiong pheng-tòa tīⁿ khah kôaiⁿ tī chhek-koan-chat, tīⁿ chít lìn, chít lìn tiòh khàm chêng n̄ng lìn, 3 hūn ê chít hūn (tê 420 tô 3). Chiah tīⁿ chít lìn khah kē chhek-koan-chat, chít lìn iū-gōan khàm tê 1-2 lìn, 3 hūn ê chít hūn (tê 421 tô 4). Nā án-ni tīⁿ hit n̄ng lìn, tê 1-2 tiòng-ng hit 3 hūn ê chít hūn bô khàm, chít-ê sī tī chhek-kài-kut ê chêng-bīn (tê 421 tô 1-2). Chiong tóa tīⁿ chiūⁿ kôaiⁿ chít lìn (tê 422 tô 5), chít lìn tiòh khàm chêng lìn (tê 422 tô 3) ê 3 hūn ê 2 hūn, chhun 3 hūn ê chít hūn bô khàm; chiah tīⁿ chít lìn tī chhek-koan-chat-ē, iā chít lìn (tê 422 tô 6) tiòh khàm chêng lìn (tê 422 tô 4) ê 3 hūn ê 2 hūn. Tiòh chiàu chít ê Se-kok 8-jī hêng, chiap-sòa tīⁿ chhek-koan-chat, kàu lóng khàm bêng-pèk. Lô-bé chiàu lê-hêng tīⁿ chít lìn tī téng-bīn, chiah ēng an-jiân-pín-chiam ká i pín tiâu (tê 422 tô).

Pheng-tòa tīⁿ tōa-thúi ê hoat (*Bandage for the thigh*):

Tiòh ēng chít khùn 3 chhùn khoa^h 24 chhiòh t̄ng ê pheng-tòa. Chít ê hoat-tō sī tú-tú chiàu tīⁿ siōng-phok ê tīⁿ-hoat sio-siāng (tê 357-358 tô).

Pheng-tòa tīⁿ pī-khū-koan-chat ê hoat (*Bandage for the hip*):

Tiòh thèh chít khùn 3 chhùn khoa^h, 24 chhiòh t̄ng ê pheng-tòa, chiàu lê-hêng tīⁿ chít lìn kè tōa-thúi, chít lìn tiòh pí tōa-thúi-kut ê tiòng-ng n̄ng chhùn khah kôaiⁿ (tê 423 tô). tiòh chiàu lê-hêng-hóan-tīⁿ-hoat tīⁿ saⁿ sī lìn kè tōa-thúi, chiah chiong pheng-tòa kè tōa-thúi tīⁿ chiūⁿ kè pī-khū-koan-chat, kè pīⁿ-lāng ê ka-chiah-āu (tê 424 tô 4), tùi hia tīⁿ kè pak-tó kàu tōa-thúi ê gōa-bīn pêng (tê 425 tô 5); án-ni tīⁿ chiū chòe 8-jī hêng. Tiòh chiap-sòa tīⁿ kàu tīⁿ bêng-pèk, chiah tī pīⁿ-lāng pak-tó-chêng, chhòng hō i tiâu (tê 426 tô).

Pheng-tòa tīⁿ tiū-sūi-hêng tī kái-piⁿ ê tīⁿ-hoat (*Spica bandage for the groin*):

Thèh chít khùn 3 chhùn khoa^h, 24 chhiòh t̄ng ê pheng-tòa, khí tīⁿ tī tōa-thúi ê lāi-bīn pêng, khah óa tī kái-piⁿ (tê 427 tô). Tùi chia tīⁿ kè pīⁿ-lāng kut-pôaⁿ, kè ka-chiah-āu, kè pak-tó

kàu tōa-thúi ê gōa-bīn pêng (tē 428 tô), chiah tīⁿ kè tōa-thúi ê āu-bīn pêng kàu lāi-bīn pêng, án-ni chiū-sī í-keng chòe 8-jī hêng. Tiòh chiàu án-ni 8-jī hêng chiap-sòa tīⁿ kàu kái-piⁿ lóng khàm bêng-pék. Ēng an-jiân-pín-chiam tī pīⁿ-lâng pak-tó-chêng, ká i pín hō tiâu (tē 429 tô.)

Pheng-tòa tīⁿ tiū-sui-hêng tī líong pêng kái-piⁿ ê tīⁿ-hoat (*Spica bandage for both groins*):

Thèh chít khùn 3 chhùn khoah, 48 chhiòh tng ê pheng-tòa, khí tīⁿ chhin-chhiūⁿ í-keng kóng (tē 427, 428 tô). Nā khí tīⁿ tī chiàⁿ-pêng, tiòh tīⁿ kè ka-chiah-āu, chiah kè pak-tó ê chêng-bīn, lóh khi kàu tò-pêng tōa-thúi ê lāi-bīn pêng (tē 430 tô 4); tui tōa-thúi ê lāi-bīn pêng, kè āu-bīn kàu gōa-bīn, chiah koh tīⁿ chiūⁿ kè tōa-thúi ê chêng-bīn, kè pak-tó ê chêng-bīn (tē 431 tô 5). Tui chia kè i ê ka-chiah-āu, kè pak-tó ê chêng-bīn, lóh-khi kàu chiàⁿ-pêng tōa-thúi khí tīⁿ ê só-chhāi. Tiòh án-ni chiap-sòa tīⁿ, seng khàm chít pêng, āu-lāi khàm hit pêng, kàu líong pêng kái-piⁿ khàm bêng-pék. Tiòh Ēng an-jiân-pín-chiam ká i pín hō tiâu tī pīⁿ-lâng pak-tó ê chêng-bīn. Teh tīⁿ ê sī ták lín tiòh khàm chêng lín 3 hūn ê 2 hūn (tē 433 tô).

T-jī pheng-tòa ê chok-iōng sī beh tīⁿ tī kong-būn, hōe-im, kap gōa-im-pō ê pō-ūi. Thèh chít tiâu tōa 4 chhùn khoah, 3 chhiòh tng, chhu thán-hôaiⁿ (chít tiâu beh chòe hā pak-tó ê lō-ēng). Koh chít tiâu 5 chhùn khoah, 3 chhiòh tng chhu thán-tit, lāi pāng tī hit tiâu thán-hôaiⁿ ê tiòng-ng (tē 434 tô). Chít tiâu ū-sī thiah khui chòe nng tiâu (tē 434a tô).

Tīⁿ ê sī chiah ê thán-tit-ê kè gōa-im-pō tōa-thúi-tiòng, pāk tī hit tiâu thán-hôaiⁿ ê hā-tòa. Chōe-thâu-tòa (*Many-tailed bandage*):

Thèh chít tiâu tōa 6 chhùn khoah, 3 chhiòh tng, chhu thán-tit tī toh-téng. Koh thèh 6 tiâu tōa 4 chhùn khoah, 4½ chhiòh tng. Chiah-ê 6 tiâu tiòh pīⁿ-pīⁿ pāi thán-hôaiⁿ tī thâu chít tiâu ê téng-bīn, teh chhui chít pòⁿ saⁿ-tháh. Chiah ê thán-tit thán-hôaiⁿ, tiòh Ēng chiam sòaⁿ pāng líong-pêng, tiòng-ng kap téng-bīn, ē-bīn. Hit tiâu thán-tit teh thóng chhut-lāi-ê, tiòh thiah khui chòe nng tiâu (tē 435 tô). Iáu-bē tīⁿ ê sī, tiòh chiong chiah ê thán-hôaiⁿ ê tōa, kng chiáⁿ chít kng, líong-pêng lóng kng tú-tú kàu tiòng-ng hit-tiâu thán-tit ê tōa. Án-ni kiò pát lāng chiong pīⁿ-lâng hū hō **lī-phū**, hē pheng-tòa tī ka-chiah-āu ê tiòng-ng, chiah hō pīⁿ-lâng tó-teh. Chiah-ê thán-hôaiⁿ ê tōa chiū tháu hō pīⁿ. Tīⁿ pak-tó ê sī chhut-chāi i-seng tīⁿ tui téng-bīn, á-sī tui ē-bīn khí. Chóng-sī iáu-bē tīⁿ ê sī, iáu-kín tiòh khòⁿ hiah ê thán-hôaiⁿ tōa saⁿ-tháh ê sè-bīn sī cháiⁿ-iūⁿ, in-ūi tīⁿ kè pak-tó chiah-ê tiòh pīⁿ-pīⁿ saⁿ-tháh. Nā-sī tui téng-bīn tīⁿ, tiòh chít lāng chít pêng. Hit-ê tī chiàⁿ-pêng, chiong téng-bīn hit thâu chít tiâu tīⁿ kè bīn-chêng, soeh jip tò-pêng pak-tó-āu, i ê chhiú hōaⁿ-teh ê sī, chít-ê tī tò-pêng-ê, chiong i ê thâu chít thâu tīⁿ kè bīn-chêng, iū-gōan soeh jip chiàⁿ-pêng pak-tó-āu, chiah sūn-sòa tīⁿ kàu bêng-pék. Teh kè bīn-chêng ê sī, m̄-thang tit-tit, tiòh liòh-á chhiá-chhiá ñg lóh pak-tó-bé; iā chiàⁿ-pêng tò-pêng saⁿ-khè ê só-chhāi, tiòh tī pak-tó chêng-bīn ê tiòng-ng. Hiah ê nng tiâu tōa ū-sī kè keng-thâu-téng, ū-sī kè hōe-im ê tōa-thúi-tiòng, pín tiâu tī thán-hôaiⁿ hit ê téng-bīn, á-sī ē-bīn. Án-ni pín-tiâu, pheng-tòa khah bōe lak lóh kē, iā khah bōe sóa-ūi chiūⁿ-khi (tē 409 bīn).

Chít ê chōe-thâu-tòa ū-sī Ēng lāi tīⁿ tī kha, á-sī chhiú, chhin-chhiūⁿ bō ài hit ūi tín-tāng ê sī, sī hó Ēng.

Tng-tong pheng-tòa tīⁿ-hoat (*To bandage a stump*):

Chít ê pheng-tòa-hoat ê chok-iōng, sī beh tīⁿ pau-siong-liāu; koh chít hāng sī beh Ēng ap-lék, tīⁿ óa hiah ê chhiat-tng-phiàn (*amputation flaps*), iā beh pau kun-bah hō i pau-ūi kut chhiat-tng ê só-chhāi. Tiòh khí tīⁿ tī lī tng-toan-bé khah kōaiⁿ tām-pòh; tī chia, chiàu lê-hêng-tīⁿ-hoat, tīⁿ nng saⁿ lín tām-pòh ân, iā ūn-ūn-á óa tng-toan-bé, chiàⁿ-chhiú thèh pheng-tòa tī tng-toan-ē, tò-chhiú ngòeh í-keng tīⁿ ê pheng-tòa hō i tiâu. Tiòh chiong pheng-tòa tīⁿ kè tng-toan ê chhiat-tng-bīn, kàu tng-toan ê téng-bīn (tē 436 tô 1); tī chia Ēng tōa-thâu-bú ngòeh hō i tiâu. Koh tīⁿ lóh kē, tī hit lín ê pīⁿ-á tām-pòh, ngòeh hō i tiâu (tē 436 tô 2), jiân-āu tīⁿ chiūⁿ tī lín, khah tī hit pêng pīⁿ-á (tē 436 tô 3). Tiòh án-ni tīⁿ kàu tng-toan chhiat-tng-bīn lóng khàm bát, chiah chiàu lê-hêng-tīⁿ-hoat tīⁿ nng saⁿ lín, hō hiah-ê òe tiâu (tē 437 tô). Nā-sī hā-thúi-kut tiòh Ēng nng saⁿ tiâu pheng-tòa. Lō-bé Ēng-ê, tīⁿ kè chhek-koan-chat, tōa-thúi-ē-toan ê só-chhāi, án-ni pheng-tòa khah bōe lak lóh kē.

Tiâu-tòa (*Sling*):

Chít hō ê tiâu-tòa sī Ēng saⁿ-kak-tòa chòe-chiáⁿ-ê. I ê chok-iōng ê tiòng-kan, chít hāng sī in-ūi chhiú á-sī chêng-phok ū siong, á-sī thiàⁿ, thang **phè** hō i kōaiⁿ.

Saⁿ-kak-tòa (*Triangular bandage*):

Saⁿ-kak hêng ê kò-chō tiòh khòⁿ tē 438 tô. Chiong saⁿ-kak-tòa hē tī pīⁿ-lâng ê heng-chêng-nih. Ēng téng-tiám (頂點, *apex*) hē tī siū-siong hit-pêng tiú-koan-chat-ē.

Saⁿ-kak-tòa ê téng-tiám kap tiú-koan-chat ê téng-tiám hē saⁿ-óa siang ũi. Chiah chiong tí-kak (底角, *base angle*) chit thâu chòe téng-bīn, chit-thâu chòe ē-bīn. Téng-bīn ê tí-kak tiòh kè bô siū-siong ê keng-thâu-téng; koh liông 4 chì 6 chhùn, tui lóh tī só-kut-chêng, khòaⁿ tē 439 tô. Chiah chiong siū-siong ê chhiú kiu-óa heng-chêng, chhiú tiòh pí tiú-koan-chat khah kôaiⁿ tām-pòh (1 chì 2 chhùn). Jiân-āu chiong ē-bīn hit thâu tí-kak thêh-khí-lâi khâm siū-siong ê chhiú,, chiah chiong siang thâu ê tí-kak, lâi saⁿ-kat-teh tī só-kut-ē ê só-chāi. Lō-bé chiong téng-tiám, tiòh hō tit, chiah khâm tiú-koan-chat kap siōng-phok ê ē-toan (tē 440 tô); chiah chiong an-jiân-pín-chiam pín-tiâu chhin-chhiūⁿ tē 441 tô.

Saⁿ-kak-tòa phè tiú-koan-chat:

Chiong tí-kak chit thâu hē tī siū-siong chit pêng ê keng-thâu-téng, téng-tiám òng tī bô siū-siong hit pêng; chiah chiong siū-siong ê chhiú kiu-khí-lâi, hōaⁿ tī bô siong ê keng-thâu-téng (tē 442 tô). Chiong ē-tóe hit thâu ê tí-kak thêh chiūⁿ kôaiⁿ, phè tiú-koan-chat kàu bô siū-siong hit pêng ê keng-thâu-téng, siang thâu ê tí-kak chiah saⁿ-kat tiâu tī âm-kún-āu (tē 443 tô); jiân-āu chiong téng-tiám tiòh-tit, phóah khâm tī siū-siong ê chêng-phok, kè siū-siong chit pêng ê keng-thâu-téng, chiah ēng an-jiân-pín-chiam pín-tiâu tī chit pêng siū-siong ê keng-thâu-téng ê tòa-nih (tē 444 tô).

Chiong khah òeh ê saⁿ-kak-tòa chòe tiâu-tòa:

Tāi-seng chiong saⁿ-kak-tòa ê téng-tiám áu-jíp tī ki-sòaⁿ (基線, *base line*) ê tióng-ng, chiah koh áu chit piàn (tē 445 tô). Áu hó-sè liáu-āu, chiong chit thâu ê tí-kak phóah chiūⁿ bô siū-siong hit pêng ê keng-thâu-téng; ē-bīn hit thâu ê tí-kak tui-lóh seng-khu ê chêng-bīn; chiong siū-siong ê chhiú kiu-khí-lâi, áⁿ tī heng-chêng, chhiú-bé tiòh pí tiú-koan-chat khah kôaiⁿ nng chhùn; ē-bīn ê tí-kak thêh chiūⁿ kôaiⁿ khâm siū-siong ê chhiú. Chit thâu tí-kak chiah phóah kè siū-siong chit pêng ê keng-thâu-téng, lō-bé phah-kat hō tiâu (tē 446 tô).

Sù-chi, koan-chat, liâm-háp-chhùi-ko-pòr-hoat (*Strapping a limb or joint*):

Liâm-háp-chhùi-ko-pòr tiòh chit chhùn khoah, chha-put-to 2 chhiòh tng. Ū-sī ēng *ung. hydrargyri* kô tī chú-i-nî-pòr lâi tīⁿ koan-chat, chit ê hoat-tō iā saⁿ-tàng.

Chiok-koan-chat: Chit ê hoat-tō tiòh tīⁿ tui óa kha-chng-thâu-á kàu chiok-koan-chat khah kôaiⁿ nng chhùn. Tīⁿ khí tī kha-chiúⁿ kè kha-pôaⁿ kàu kha-āu-tiⁿ ê só-chāi. Tiòh án-ni tīⁿ kàu bēng-pék, ták lín tiòh khâm chêng lín 3 hūn ê chit hūn. Chit-ê bēng-pék tiòh koh ēng kúi-nā tiâu tòa, tīⁿ kè *Achilles-sī kiān* (hit tiâu tōa-tiâu kiān chiap tiâu tī kha-āu-tiⁿ), tui āu-bīn kàu chêng-bīn, chiah-ê tiòh khâm chiok-koan-chat khah kôaiⁿ nng chhùn. Kha-āu-tiⁿ m̄-bián khâm bát. Teh tīⁿ ê sī tiòh lóng píⁿ. Ū-sī tiòh ēng ka-to ka pòr ê píⁿ-á hō i òe píⁿ (tē 447 tô).

Chhek-koan-chat:

Chit ê koan-chat sī khah tōa, só-í pòr tiòh kàu-giáh tng, thang tīⁿ kè thâu-chêng bīn (tē 447 tô). Tīⁿ ê hoat-tō kap téng-bīn sio-siāng.

Chiòh-ko-pheng-tòa (*Plaster of Paris bandage*):

Chiòh-ko-pheng-tòa ê chok-iōng, sī chòe hù-bók, hō ũ píⁿ ê só-chāi òe *tiām-chāi*, chhin-chhiūⁿ beh i-tī kut-chih, koan-chat-thoat-khū, á-sī ũ píⁿ ê koan-chat, chek-chui-kut kiát-hút chêng.

Pī-pān pheng-tòa ê hoat-tō:

1. Ēng ka-sa-pòr (*gauze*) tng 21 chhiòh, khoah nng chhùn pòaⁿ, sang-sang kng chiáⁿ kui khūn.
2. Chiong chit niá phē-toaⁿ, á-sī sin-būn-chóa, chhu tī toh-téng.
3. Chiong chiòh-ko piáⁿ tī chóa-nih, chiah chiong chit tiâu tòa tī chiòh-ko ê téng-bīn thián-khui, iok-liòk nng chhiòh tng. Ēng chiòh-ko-hún sám tī tòa-téng, chiah ēng chhiú put-chí ta-ê, so hit ê hún hō chiâu jip tī tòa ê **khang-khiah**.
4. Koh sám tām-pòh tī tòa-téng. So hó-sè chiah sang-sang kng chiáⁿ kui khūn, án-ni sūi-sī thián-khui, sūi-sī sám koh so kàu chhòng chiâu liáu.
5. Ēng iū-chóa pau i, ták tiâu tiòh lēng-gōa pau, bián-tit siū tām-sip, chiah siu tī hit hō khong-khì bōe thang jip ê **a-iân-khoeh-á**, á-sī po-lê-kòan-lāi, thèng-hāu beh ēng.

Chiòh-ko-pheng-tòa sú-iōng-hoat:

Tiòh ũ-pī:

1. Chè-chō hó ê chiòh-ko-pheng-tòa.
2. Chit kòan chiòh-ko.
3. Nng ê tōa phūn.

4. Chit ki tōa ki sī.
5. Sio-chúi; nā ēng sio-chúi, chiòh-ko òe khah khòai kian-tēng.
6. *Glycerinum*, chòe liáu beh sóe chhiú ê lō-ēng.
7. Nī chòe ê pheng-tòa, mī-hoe.
8. Kū ê sin-bùn-chóa thang khàm pó-hō bìn-chhng kap tē-pán.

Kī-sút: Sú-iōng ê tãi-seng, hit ki kha, chhiú, tiòh ēng sat-bùn sio-chúi sóe chheng-khì, chhit ta, chia ēng iòh-hún chhin-chhiūⁿ

Hún-chiuⁿ

Zinci oxidum.....kok hāng píⁿ-chōe

Borax

lái-so, chia ēng nī-pò chòe ê pheng-tòa; tīⁿ beh pák ê só-chāi. Nā bô chit hō nī-pò, ēng kui phiáⁿ mī-hoe lái pau sù-chi iā hó.

Tīⁿ kha ê sī, tiòh saⁿ lāng lái pang-chān; thâu chit-ê pó-hō kha-tó kap kha; tē jī-ê pó-hō tōa-thúi, hō tiām-chāi; tē saⁿ-ê pang-chān i-seng.

Chiong chē-chō hó ê chiòh-ko-pheng-tòa, chìm tī chú-i-nh, (tī chú-i-nh tiòh chham tām-pòh iām, chú 1,000.0cc, iām 15.0 grms., chiū khah khòai tēng), thèng-hāu chú-bīn ê phèh chiáu sòaⁿ, chia thèh-khí-lái tīⁿ. Hē tī chú-i-nh tiòh khiā-tit, m̄-thang thán-hòaiⁿ, iā chú tiòh kàu-giáh thang im-bát pheng-tòa.

Pheng-tòa thèh-khí-lái, chūn hō i liòh-á ta, chia tīⁿ chiáu lê-hēng-tīⁿ-hoat. Tīⁿ liáu ēng chiòh-ko kiáu chú chhin-chhiūⁿ kô, boah tī tóa-téng, chia koh tīⁿ chit tiâu, koh ēng chiòh-ko boah tī hit téng-bīn. Thèng-hāu liòh-á tēng, chia ēng chhiú boah hō kút-kút.

Tiòh hō kha tiām-chāi, iā chiòh-ko teh kian-tēng ê sī, m̄-thang hō i tín-tāng. Iáu-bē siuⁿ tēng ê tãi-seng, tiòh ēng to ka chit chōa tit-tit, nā beh thèh-khí-lái ê sī, hō i òe khah khòai **pàng-lī**. Beh pó-hō píⁿ-lāng, tiòh tãi-seng ēng nng phiⁿ a-iân, chit pēng chit phiⁿ, hē tī nī-pò kap chiòh-ko-tòa ê tiòng-ng. Thèng-hāu tīⁿ hó-sè, iáu-bē siuⁿ tēng ê sī, ēng chit ki to tī a-iân ê tiòng-ng, ká i ka khui. Chit phiⁿ a-iân nā chit chhùn khoah chiū hó. Iáu-bē ka ê tãi-seng, ēng chhiòh kap pit kài hùn tī a-iân-tiòng, teh ka ê sī, tiòh tú-tú tī hùn-nh, bián kiaⁿ òe gāi-tiòh píⁿ-lāng. Teh ka chiòh-ko-tòa ũ kúi-nā hāng ê tōa ki ka-to kap kù-á, khòaiⁿ tē 448-450 tô.

Chiòh-ko-hù-bók làng-khang ê hoat: Só tīⁿ ê só-chiāi, nā ũ siong-chhùi, hit sī tiòh tī chit só-chāi, khui chit-ê khang, chhin-chhiūⁿ thang-á, thang lái khòaiⁿ siong-chhùi, á-sī òaⁿ pau-siong-liáu (tē 451 tô). Òaⁿ liáu tiòh ēng pheng-tòa ká pák. Ū-sī tīⁿ hó-sè, m̄-chai hit ê siong-chhùi, tú-tú tī tó-ūi. Só-í tiòh chiáu chit ê hoat-tō lái chòe. Chiong chit ki ũi-tô-chiam (*drawing pin*), chiam-bé thóng chhut, hē tī thâu chit lìn ê tiòng-kan, tú-tú tī siong-chhùi ê tiòng-ng. Tīⁿ liáu hit ki chiam-bé chū-jian thóng chhut, liām-piⁿ khòaiⁿ-tiòh, thang chòe hō lái khui khang.

Nā-sī tiòh khui khang khah tōa-ê, khah hó tiòh chiong pheng-tòa tīⁿ chòe siang chām, iā beh hō i chāi, tiòh ēng saⁿ ki thih-ki, chhng jip tī chiòh-ko-pheng-tòa-lái, ēng pheng-tòa tīⁿ, chū-jian òe kian-kò. Chit hō thih-ki tiòh khiau chhin-chhiūⁿ keng ê khóan, thang kàu-giáh ũ só-chāi, òe òaⁿ-tit pau-siong liáu (tē 451 tô). Nā ũ thóng chhut ê kut, tiòh ēng mī-hoe chū-teh chòe tiām. Tīⁿ chit hō ê pheng-tòa, chng-thâu-á-bé, m̄-thang am-teh, thang tui chia khòaiⁿ huìh-sùn-khòan cháíⁿ-iūⁿ. Nā ũ tng chhiⁿ-lām-sek, léng, á-sī chéng, pheng-tòa sī siuⁿ ân, tiòh liām-piⁿ thong-ti i-seng, thang ká i ka khui.

Sayre-sī chiòh ko-kòai (石膏掛, *Sayre's plaster jacket*):

Chhēng chiòh-ko-kòai ê hoat: Chit hō chiòh-ko-kòai, sī beh i-tī **chek-thiāu** ũ oai, beh hō i tit-tit, á-sī **chek-chui-kut** ũ píⁿ. Beh chhēng ê sī, iáu-kín tiòh ēng kán-in-hoat, hō chui-kut liòh-á saⁿ-lī, hō ũ píⁿ ê só-chāi bōe sio-bôa. Tiòh ēng chit hù saⁿ-kha-tu (*tripod*), téng-bīn tiâu **ka-lak**, chiong soh-á chhng-kè-khì, tui-lòh-lái pák tiâu chit ki **hòaiⁿ-chhâ** (tē 452 tô). Tui hòaiⁿ-chhâ-nih tiòh pák sī tiâu tiâu-tòa, tiòng-ng nng tiâu, sī beh tiâu phē chòe-ê âm-kún-niá, lái tú hā-gòk thâu-chēng-ē, kap āu-khok-ē; gōa-bīn hit nng tiâu, sī beh tiâu tī koh-ē-khang-ē. Nā chhòng hó-sè, chia sió-khóa ká i lūi chiūⁿ kòaiⁿ, hō píⁿ-lāng ê kha-chng-thâu-á-bé, liòh-á tap-tiòh thō-kha; tiòh saⁿ ê lāng tàu pang-chān. Tãi-seng chhēng chit niá nī chòe ê kah-á chòe lái-saⁿ; thóng-chhut ê kut, tiòh ēng mī-hoe chū-teh chòe tiām; nā-sī lú-hòan-chiá, tiòh ēng mī-hoe, pau bát leng-pōng; iā ēng chit tiâu bīn-kun áu hó-sè, chū tī ũi ê thâu-chēng, kiò-chòe chiáh-png-tiām, chiòh-ko tēng ê sī, chit-ê thang thèh-khí-lái; sī hō i chiáh-png-pá ê sī, pák-tó bōe tiūⁿ ân. Pheng-tòa nā ēng chòe tōa-lāng-ê, tiòh 6 chhùn khoah, nā gín-á 3 chhùn chiū

kàu-giáh. I ê tng tiòh 15 chhioh chì 20 chhioh. Tiòh tùi kut-pôaⁿ ê **chêng-siōng-kek** khí tíⁿ, ùn-ùn-á tíⁿ chiūⁿ téng-bīn, kàu koh-ē-khang. Thâu-chêng tùi tiong-ng, tiòh ēng chit phiⁿ a-iân, chiàu téng-bīn só kóng lâi jip tī lâi-bīn, thang chòe ka khui ê lō-ēng. Iáu-bē kian-tēng ê tãi-seng, tiòh ēng to ka khui, hit phiⁿ a-iân chiah thèh-khí-lâi. Ka khui liáu, thang ēng nng-phê chòe ê kah-á lâi pàk tiâu, á-sī ēng pheng-tòà pák.

Nā ài chiong khan-ín-hoat, hō i siōng-siōng khan-ín, tiòh ēng chit-ê khi-kū, tì tī thâu-khak, chhin-chhiūⁿ tē 453 tô; āu-piah chng chit pán ê thih-pán, tùi thâu-khak thàng lóh chióh-ko-hù-bók-lâi, hō i tiāⁿ-tiāⁿ chāi. Thâu-chêng ê kè, ū tú tiâu tī hā-gòk-ē.

